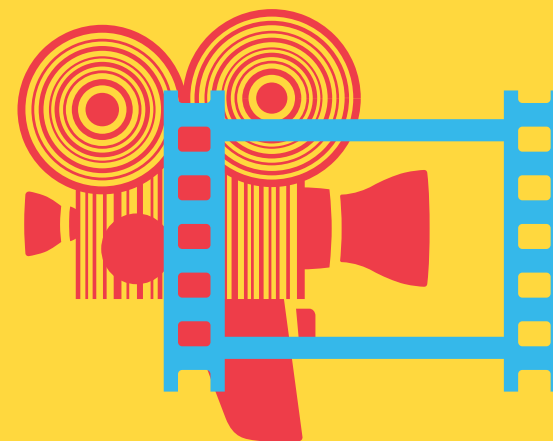

Filmová tvorba: Hraný film a animace

Pracovní listy

lektori Aeroškoly pod vedením Martina Peroutky

04

01 Scénář

Jedna z nejdůležitějších listin, se kterými se při natáčení setkáme, je **technický scénář**. Jde o více či méně podrobně technicky sepsaný dokument popisující každý záběr. Díky technickému scénáři se budeme při natáčení mnohem lépe orientovat v příběhu, kamerové a zvukové složce.

Do technického scénáře si rozepište celý příběh podle scén a jednotlivých záběrů. Každý záběr si pak představte a popište:

- co se v záběru děje
- jaká je jeho velikost (např. detail, velký celek a podobně)
- jaké v záběru použijete rekvizity a kostýmy
- kterou techniku využijete a co speciálního případně potřebujete
- co bude v záběru slyšet, z čeho se zvuk skládá (např. dialog, ruchy, hudební podkres)

Jednodušší formou scénáře je **kreslený storyboard**. Následující šablona by se vám mohla hodit například při tvorbě animovaného filmu, na kterém budete pracovat sami nebo v menší skupince.

Do prázdného okénka nakreslete skicu, jak by měl záběr vypadat:

- co bude v záběru vidět
- kresba nemusí být nijak dokonalá, stačí základní náčrtek, který ukáže, jaká bude kompozice a odkud kam bude probíhat pohyb postav
- pokud je záběr složitější, rozkreslete si jej do více okének
- směr pohybu herců nebo loutek naznačte šipkami
- do náčrtku si můžete vepsat jakékoliv poznámky, které vám usnadní pozdější natáčení

Vedle okénka si napište informace k záběru:

- Číslo záběru – číslujte podle toho, jak jdou záběry po sobě v příběhu
- Druh záběru – D (detail), PD (polodetail), PC (polo-celek), C (celek), VC (velký celek)
- Doba trvání záběru – odhadem, při animovaném filmu se podle toho bude odvíjet počet framů (12 framů na sekundu filmu)
- Popis akce – co se v záběru odehrává
- Hudba/zvuk/vypravěč/dialogy – vše o zvukové složce záběru, co přesně divák uslyší

Technický scénář

[illegible]

Storyboard

STORYBOARD K FILMU:

AUTOŘI:

	ČÍSLO A DRUH ZÁBĚRU:	DOBA TRVÁNÍ:
	POPIS AKCE:	
	HUDBA/ZVUKY/VYPRAVĚČ:	

02 Plánování natáčení

Následující šablony vám pomůžou při přípravě a plánování natáčení.

Role ve štábu

Režisér/režisérka

zodpovídá za kvality filmového díla. Dokonale rozumí příběhu, tématu a dokáže jej tak, jak ho chápe, vyložit ostatním členům štábu, aby mohli společně jít za stejným uměleckým cílem. Právě z toho důvodu režisérovi zbylé profese podléhají. Režisér každému členovi štábu vysvětlí svůj záměr a dále ho kontroluje (a to od herců po kameramana).

Scenárista/scenáristka

je autor literárního scénáře. Je zodpovědný za sepsání scén, dialogů a zasazení scén do času a místa. V případě dětského filmového štábu je běžné, že se na scénáři podílí všichni jeho členové a pro zjednodušení pak za scénář zodpovídají všichni.

Kameraman/kameramanka

je zodpovědný za vizuální stránku filmu. Pracuje na záběrování, případném storyboardu a kompozici. V dětském štábu by měl tuto pozici zastávat ten, kdo má s natáčením či filmovým uvažováním větší zkušenosti. Minimální by měla být základní znalost ovládání kamery/foťáku – po zvládnutí tohoto může teprve růst kvalita vizuální stránky filmu. Kameraman záběry kontroluje, sleduje případné chyby.

Zvukař/zvukařka

má na starost zvukovou stránku. Pracuje se zvukovou nahrávací technikou a úzce spolupracuje s kameramanem. Kromě nahrávání zvuku na place se zvukař zapojuje do postprodukce, a to do případných postsynchronů nebo ruchů.

Produkční

zajišťuje kompletní proces výroby. V dětském štábu ho v 99 % nenajdeme, protože tuto roli zastává lektor. Produkční sestavuje natáčecí plán a celkově se snaží zajistit co největší efektivitu práce. Také se stará o bezpečnost na natáčení.

Střihač/střihačka

provádí sestřih denních prací (není nutný), hrubý a čistý střih natočených scén. Ve finální fázi je to právě on, kdo filmu dává vyznění, atmosféru a rytmus.

Asistent/asistentka režie

je velmi důležitá, často zaměňovaná či opomíjená pozice. Jeho úkolem není spoluvymýšlet koncept filmu s režisérem, ale řídit průběh natáčení v organizačním smyslu. Je to právě on, kdo dává pokyny „Ticho.“, „Akce.“ a „Stop.“. Tím dává režisérovi prostor pro práci s herci apod.

Asistent/asistentka kamery

pomáhá kameramanovi, a to z technického hlediska. Jeho úkolem, stejně jako tomu je u asistenta režie, není spoluvymýšlet, ale napomáhat k dobře odvedené a efektivní kamerové práci. V dětském štábu může asistent kamery točit scénu z jiného úhlu, jiné velikosti záběru a podobně.

Osvětlovač/osvětlovačka

hierarchicky patří pod kameramana společně s asistentem kamery. Jeho úkolem je zajistit požadované osvětlení scény.

Skript/skriptka

zaznamenává vše před kamerou (rozmístění rekvizit, hereckého pohybu a drobných detailů, aby se předešlo logickým chybám). Jde o velmi zodpovědnou a detailní práci. Skriptka kontroluje návaznosti jednotlivých záběrů a scén.

Klapka

je profese velmi blízká skriptu. Jejím hlavním nástrojem je klapka, kterou před každým záběrem umístí před kameru, klapne a tím zaznamená údaje o natáčení přímo do obrazu (číslo záběru, číslo jetí, scéna...). Pokud se nahrává zvuk, měla by klapka všechny údaje před klapnutím také nahlas přečíst. Samotné klapnutí slouží k synchronizaci obrazu a zvuku ve střihu.

Runner/runnerka

má za úkol všechny pomocné práce během natáčení. Když je něco potřeba přinést, nabít baterie, hlídat vchod a jiné, je na řadě runner. V dětském štábu je tato pozice ideální pro úplné filmové nováčky. Runner se totiž během natáčení nachomýtně u všech profesí a pozná tak fungování štábu velmi dobře.

Rozdělte si role a zapište si je do následující tabulky.

Natáčecí plán

Rozepsané informace o scénách a záběrech ze storyboardu nebo technického scénáře rozřaďte logicky tak, aby natáčení bylo co nejméně náročné a co nejkratší. Poslouží vám k tomu natáčecí plán. S jeho pomocí si naplánujete natáčení jednotlivých scén podle vašich možností. Pamatujte, že scény nemusíte natáčet v tom pořadí, v jakém jsou za sebou ve scénáři. Natáčení uspořádejte logicky například podle lokací nebo denní doby, ve kterých se má scéna odehrávat. Ve střížně natočený materiál pak správně seřadíte podle scénáře.

Role ve štábu

Role ve štábu	Jméno	Zástupce, náhradník/náhradnice	Jaké používá vybavení, za jakou techniku zodpovídá
Režisér/ka			
Scénárista/ka			
Kameraman/ka			
Zvukař/ka			
Produkční			
Střihač/ka			
Asistent/ka kamery			
Osvětlovač/ka			
Skript/ka			
Klapka			
Runner/ka			
Filmová role	Jméno	Ve kterých scénách vystupuje	Kostýmy a rekvizity

Natáčecí plán

NÁZEV PROJEKTU							
ČAS	POČET ZÁBĚRŮ	SCÉNA	DĚJ	HERCI	REKVIZITY	LOKACE	POZNÁMKY
DEN 1							
ZAČÁTEK NATÁČENÍ							
OBĚD							
DEN 2							
ZAČÁTEK NATÁČENÍ							
OBĚD							
DEN 3							
KONEC NATÁČENÍ							

Metodický materiál zpracovali

Pavel Bednařík a Lucie Hlavicová

Autoři

lektori Aeroškoly pod vedením Martina Peroutky

@Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu, z.s.

Tento metodický materiál je součástí Online kurzů filmové výchovy realizovaných v rámci projektu Posílení oboru filmová a audiovizuální výchova v ČR. Projekt byl podpořen grantem z Fondů EHP a Norska 2014–2021, oblast Kultura.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

N I
PO S
pro kulturu

**Společně pro
konkurenceschopnou Evropu**

www.fondyeh.cz/kultura

www.filmvychova.cz/posileni-oboru